

БІБЛІЙНО-БОГОСЛОВСЬКІ РОЗДУМИ

Щодо свого завдання-посланництва Свята Церква найчастіше говорить про потрібне своє покликання чи служіння: проповідувати Боже Слово (пророче служіння), вести життя спільної та особистої молитви (священниче служіння) і чинити діла любові та милосердя як у церкві, так і у світі (царське служіння). Цими трьома пунктами можна окреслити покликання кожного християнина зокрема і Церкви загалом. Ними можна пояснити служіння священників і мирян. Це потрібне служіння – спільне для єпархій і для християнських сімей. Тож служіння парафії можна окреслити трьома найважливішими діями: християнське навчання, спільна та особиста молитва, діла милосердя і служіння ближньому. Для кожного християнина зразком завжди має бути:

- 1) Христос – Боже Слово і Божественний Учитель;
- 2) Христос – Досконалий Архиєрей і єдина Дорога до Отця;
- 3) Христос – Князь миру і любові (Добрий Пастир), Лікар душі і тіла.

Якщо наше особисте покликання – бути Його іконою, то разом як християнська спільнота ми творимо цілий іконостас! Аби зрозуміти наше пророче й учительське посланництво, треба на-самперед спитатися, хоч коротко, ким були старозавітні пророки, такі, наприклад, як Ісая, Єзекиїл чи Амос. Дуже часто ми сприймаємо пророків лише як провісників майбутнього. В Новому Завіті Христос представлений як сповнення обіцянок, часто висловлених пророками. Та коли говорити про роль пророків у суспільстві, в якому вони жили, то змальовується трохи ширший образ. Ясно, пророки глибоко відчували присутність Божу в своєму житті. Основне завдання пророка – слухати і передавати слово від Бога. Найчастіше, це було слово суду, але також слово відновлення і надії. Пророки осуджували несправедливість у суспільстві, вони виступали проти тих, які нехтували Божим Законом. Отже можна сказати, що вони були сумлінням для ізраїльського народу й учителями вірності Богові та його заповідям. Біблійна традиція визнала їх речниками чи посланцями Божими і тому зберегла їх слова для майбутніх поколінь. Отже, коли ми в Євангелії читаємо різні поучення, притчі і проповіді Ісуса Христа, то знаходимо там приклади його пророчо-учительського

посланництва. Тільки на відміну від старозавітних пророків, які були натхненними речниками Божого Слова, в Христі Ісусі Слово Боже говорить безпосередньо до нас. Ісус Христос не тільки говорить про Бога, а й дає пізнати самого Бога, будучи Божим Сином. Очевидно Ісус повчає також ділами: Він часто розмовляє з Богом Отцем на самоті (див. Мр. 6, 46) і нас вчить звертатися до Бога як до нашого Отця (див. Мт. 6,), Він дає пізнати Божу Любов і проповіддю добрих діл, а головню своєю смертю на хресті (див. Йо. 15, 13). Але тут хочемо зосередитися на Божому Слові, яке промовляє людськими словами. Згадаймо, коли на Таворській горі лунає голос з неба: «Це Син мій возлюблений, слухайтеся його!» (Мр. ,). А коли учні звертаються до Ісуса словами «Равві, Учителю!» (див., нп., Йо. 13, 13–15) – це має особливе значення. Бог сам прийшов на землю, щоб нас навчити! Існує таке правило учеництва: якщо Учитель, то також і учні (пор. Мт. 10, 24–25a!). Це означає, що пророчо-учительське посланництво Ісуса є також нашим посланництвом, бо ми покликані слухати Боже Слово, дозволити, щоб воно переобразило наше життя, а це для того, щоб можна було те слово передати іншим.

Якщо кожна парафія покликана бути місцем зустрічі з живим Христом, то Христос-Учитель посідає центральне місце в парафіяльному житті. Пророче посланництво парафії охоплює все, що стосується пізнання Божого Слова, особливо Святого Письма, а далі пізнання Божих правд, правд християнської віри й основ християнського життя (катехизація), пізнання Святого Передання у світлі нашої східнохристиянської богословської, літургійної і духовної спадщини. роль душпастиря Важко перенаголосити на ролі душпастиря у здійсненні цього покликання парафіяльною спільнотою. Найважливіше серед усього парафіального навчання – це добре підготовлена і глибоко осмислена проповідь. У другій частині Божественної Літургії (Літургії вірних) відбувається Причастя Господнього Тіла і Крові, а проповідь після прочитання Євангелія і інших текстів Святого Письма в першій частині (Літургії Слова) – це також причастя, але причастя Божого Слова, що є хлібом духовного життя (Втор. 8, 3: «...не тільки хлібом живе людина, але всім, що виходить з уст Господніх, може жити людина»). Саме під час Літургії проповідник має нагоду роз'яснити, як це Боже Слово таїнственно здійснюється «тут, тепер, для нас», незважаючи на те, що тексти Святого

Письма були написані давно. Дух Святий, який дав натхнення для написаного Божого Слова, також дає натхнення для розуміння того слова та для його втілення в життя з покоління в покоління. А це стається, коли християни збираються «на ламанні хліба» (див. Лк. 24, 30–31).

Християнське навчання в парафії

Окрім цього, кожна парафія відповідно до своїх сил та з якнайактивнішою участю парафіян має безліч можливостей для сповнення свого пророчого учительського служіння: навчати дітей катехизму, організовувати програми для молоді, для молодих батьків, курси чи зустрічі для дорослих (біблійні гуртки, читання Святих Отців, пояснення літургії та її символіки, пояснення символіки східних ікон чи навіть семінари з іконопису), катехизувати перед Святими Таїнствами (Хрещення і Миропомазання, першої Сповіді та урочистого Святого Причастя, Вінчання і навіть Єлеопомазання), організувати духовні книгарні чи парафіяльні читальні тощо. Нагадаємо про дві дуже важливі справи, про які пише Блаженніший Святослав у своєму Пастирському листі: щоб Біблію читали в кожному українському греко-католицькому домі та щоб новий Катехизм Української Греко-Католицької Церкви приніс свій доб-рий плід у житті всіх вірних нашої Церкви. У Книзі Чисел, Мойсей викликує: «Ох, коли б то ввесь люд Господній та й зробився пророком! Коли б то Господь зіслав свій дух на них!» (11, 2). Це слово здійснилось у Христовій Церкві, а наше завдання полягає у тому, щоб це слово якнайкраще здійснювалось у кожній парафіяльній спільноті.